

HOFJESKRANT

NIEUWSBRIEF VAN DE STICHTING LANDELIJK HOFJESBERAAD

nummer 31, voorjaar 2013

Regentenkamer van Sint-Pietershof, Hoorn. Foto: Christiaan Sauer

VERDER IN DIT NUMMER:

- Mededelingen van het bestuur
- Van de voorzitter
- Nationale monumentenorganisatie
- Najaarsvergadering in Leiden
- Boekbespreking: Eva van Hoogeveenshofje
- Motieven voor hofjesstichting
- Boekbespreking: dr. Henricus Popta
- Hofje de Zeven Keurvorsten gerenoveerd
- Brochure RCE
- BRIM 2013

MEDEDELINGEN VAN HET BESTUUR

LANDELIJK HOFJESBERAAD

De Stichting Landelijk Hofjesberaad is bedacht op 8 april 1997 en daadwerkelijk opgericht op 4 juni 1997.

BESTUURSSAMENSTELLING:

Drs M.D. van den Briel, voorzitter (020 - 620 28 39)
Dhr C.S. Hoekema, penningmeester
(0229 - 21 60 16 / 06 - 53 85 94 52)
Mr E.W. Oosterbaan, secretaris, tel. 0224-215185
Mw E.C.M. Elzenga-Duynstee, lid (0318 - 613 282)
Drs J.M. Poldermans, lid (06 - 16 95 16 51)
Dr W.J.H. Verwers, lid (033 - 253 74 61)
Mw mr J.B. Baars-Goettsch, lid (071 - 517 11 70)

Als adviseurs van het bestuur treden op:

Dhr jhr G.G. Witsen Elias, voormalig secretaris LHB
Mw E. Hoorn, dir. 'van Alckmaer', Wonen
Vacature, Zorg
Vacature, Monumenten

HOFJESKRANT

De Hofjeskrant is voor geïnteresseerden op aanvraag beschikbaar. Bestuursleden van de aangesloten hofjes krijgen de krant automatisch op hun huisadres.

SECRETARIAAT

Stichting Landelijk Hofjesberaad
Vooruitgangstraat 167, 2032 RK Haarlem
Het secretariaat is tijdens kantooruren te bereiken op
023 - 5400644, info@hofjesberaad.nl
Contactpersoon: Joke Slootheer
www.hofjesberaad.nl

AANMELDING NIEUWE LEDEN

Voor meer informatie over het Landelijk Hofjesberaad en/of de mogelijkheden voor aansluiting bij het beraad kunt u zich richten tot Joke Slootheer (secretariaat).
Natuurlijk zijn wij ook zeer geïnteresseerd in uw reactie op de Hofjeskrant. Belt of mailt u gerust, ook als u een actieve bijdrage wilt leveren aan het werk van de stichting.

ADVERTENTIEPRIJZEN

De advertentietarieven voor de Hofjeskrant zijn sinds 10.02.2004 niet veranderd. Zij bedragen:

1/6 pagina	€ 150,-	1/2 pagina	€ 500,-
hele pagina	€ 750,-	hele achterpagina	€1.000,-

LANDELIJK HOFJESBERAAD

COLOFON

Uitgave van het Landelijk Hofjesberaad.
Verschijnt tweemaal per jaar: voorjaar en najaar
ISSN: 1872-5619

Redactie: J.M. Poldermans, W.J.H. Verwers
Vormgeving: Tekst in Vorm, Joke Slootheer
Druk: Paswerk Grafisch, Cruquius

VOORJAARSVERGADERING 2013

Op zaterdag 20 april 2013 wordt de jaarlijkse voorjaarsvergadering van het Landelijk Hofjesberaad in Haarlem gehouden. Wij komen bijeen in de oudste nog in gebruik zijnde kerk van Haarlem, de Waalse Kerk (1262).
Vanaf 10.30 uur is de ontvangst in deze kerk, gelegen aan het Begijnhof 30 (zie deurtje midden op de foto hierboven).

Let op, om 11 uur beginnen we meteen met de gastspreker. Mevrouw Esther Vooren, hoofd wonen bij woningcorporatie Intermaris te Hoorn, zal ons onder de titel *Ontwikkelingen in de huurmarkt* enkele brandende actuele kwesties uit de doeken doen (denk aan de verhuurdersheffing, "scheef wonen" etc.).

Na haar voordracht wordt de huishoudelijke vergadering gehouden, gevolgd door de lunch. Over het middagprogramma zijn nog geen gegevens bekend.

Uitnodigingen voor deze bijeenkomst worden in de loop van maart verstuurd aan de bestuursleden van de bij het LHB aangesloten Hofjes.

Op deze dag zijn ook de partners welkom.

Info Waalse Kerk, Haarlem:
www.eglisewallonneh haarlem.nl

HUISMEESTERSBIJeenKOMST 2013

De jaarlijkse huismeestersbijeenkomst wordt gehouden op donderdag 19 september 2013 in het Frans Loenenhofje te Haarlem. Nadere mededelingen volgen.

VAN DE VOORZITTER

VOORUITKIJKEN IN EEN HISTORISCHE OMGEVING: EEN CONTRADICTIE?

Een project uitgaande van het bestuur van de Hofjes Codde en Van Beresteijn (Haarlem) heeft een aantal jonge architecten geïnspireerd om na te denken of de verschijningsvorm van het hofje een toekomst heeft en zo ja, hoe dit hofje er dan uit zou kunnen zien.

Het is bijzonder het enthousiasme van deze groep mensen te ervaren: zij hebben geen enkele notie van het wonen in een hofje en moeten dus afdaan op verhalen van bestuurders, bewoners en andere mensen die belangstelling hebben voor deze woonvorm. Die verhalen zijn zij letterlijk gaan "halen": er vonden allerlei gesprekken plaats (met hofjesbewoners, niet-hofjesbewoners, bestuurders en niet-bestuurders) die moesten helpen een beeld te vormen dat omgezet zou kunnen worden in een realistisch en (op termijn) uitvoerbaar plan.

Eveneens is het bijzonder te ervaren dat de punten waar wij als huidige bestuurders zo vertrouwd mee zijn, ook bij mensen die niet in hofjes wonen als belangrijk naar voren komen, kleinschaligheid, op elkaar gericht zijn en een gemeenschappelijke tuin. Genoemde punten geven een kans op een onderlinge verbondenheid, maar de eigen voorkeur wordt als minstens zo belangrijk ervaren: hierachter is alles privé en daar laat je alleen die mensen toe die je zelf binnen wil laten, terwijl het buitenterrein letterlijk en figuurlijk de bodem is voor de gemeenschappelijkheid.

Als je kijkt naar het woonproject het Masker in Veenendaal, zie je dat ook daar de architect met al deze gedachten een zelfstandig complex heeft geschapen. Het resultaat is boven verwachting: toen wij als bestuur indertijd het Masker een bezoek brachten, hebben wij uit de mond van de bewoners (een mix van gezinnen met en zonder kinderen en alleenstaanden) gehoord dat het werkt: de voordeuren zijn naar de ruime binnenhof gericht en als vanzelf is een vorm van gemeenschappelijkheid ontstaan.

In het enkele jaren geleden opgeleverde Johan Enschedéhof in Haarlem heeft de architect een gemeenschappelijke wasruimte gecreëerd zodat bewoners elkaar daar kunnen ontmoeten: een moderne variant op de wasplaats die in veel dorpen en steden toch de ontmoetingsplaats was!

Spreken we dan bij de beelden die de architecten-groep in gedachte heeft over meer van hetzelfde?

Ja, in de zin zoals hierboven beschreven: kleinschaligheid, op elkaar gericht zijn, en een gemeenschappelijke tuin of ruimte en nee, omdat er veel meer met de beschikbare ruimte "gespeeld" gaat

worden, bijvoorbeeld door ruimtes te creëren die flexibel zijn in te delen en daardoor gemakkelijk zijn aan te passen aan de wensen van de bewoner. Maar vooral omdat het mogelijk is bestaande structuren (grotere gebouwen, kleine wijken) om te bouwen tot een vorm waarin de meest traditionele hofjesvorm (huisjes rond een tuin) op een moderne manier weer terugkomt.

De meeste eigenaren zijn op grond van de status en indeling van hun monument niet in staat iets te veranderen aan hun hofje.

Als ik de architecten-groep goed beluister, zijn er genoeg gebouwen en woonkernen geschikt om er, geïnspireerd op het traditionele hofje, moderne woonvormen van te maken die een intrinsieke "hofjeswaarde" hebben. Geïnteresseerde investeerders zullen dit inzien en die begrijpen dat "onze" oude en vertrouwde woonvorm springlevend is en nog een lange en luisterrijke toekomst voor zich heeft.

M.D. van den Briel

NATIONALE MONUMENTENORGANISATIE

Een goed initiatief van een aantal professionele monumentenorganisaties is de oprichting van de Nationale Monumentenorganisatie (NMo). Deze organisatie kan gaan gelden als vangnet voor monumentale gebouwen die door veranderde taakopvatting binnen de overheid mogelijk bij derden ondergebracht moeten worden.

De nieuwe Nationale Monumentenorganisatie vult de lacunes tussen de bestaande organisaties. Ook kunnen organisaties zich nog aansluiten bij dit initiatief.

Indien u meer wilt vernemen dan verwijzen wij naar de brief:

<http://nationalemonumentenorganisatie.nl/wp-content/uploads/NMo-brief.pdf>

Op de website van de Nationale Monumentenorganisatie treft u ook het visiedocument aan dat ten grondslag ligt aan de oprichting:

<http://nationalemonumentenorganisatie.nl/wp-content/uploads/NMo-Visie-document.pdf>

Te koop:
Ruïne van Brederode

VERSLAG NAJAARSVERGADERING

LEIDEN, 3 NOVEMBER 2012

Na een welkom door de voorzitter krijgt mevrouw H. Prud'homme van Reine-de Jager, voorzitter van de Stichting Hof Bethlehem, bij wie het Landelijk Hofjesberaad te gast is, het woord. Zij attendeert de aanwezigen op deze bijzondere dag: het feest ter gelegenheid van het 110-jarig bestaan van de Vereniging Oud-Leiden. Bovendien vermeldt zij dat we ons op historische grond bevinden: de plek van het grafelijk hof. Dit is destijds verhuisd van Rijnsburg naar Leiden. Omdat het Hof Bethlehem een kleine regentenkamer heeft, kunnen we daaraan helaas geen bezoek brengen.

Bij de Huishoudelijke Vergadering komt een aantal onderwerpen aan de orde, zoals de begroting voor 2013, de verhuurdersheffing (een onderwerp dat weer ter sprake zal worden gebracht op de Voorjaarsvergadering in 2013 in Haarlem) en 'Het boek', waarover zich een uitvoerige discussie ontwikkelt.

Bij de rondvraag wordt geïnformeerd naar duurzaamheid in monumentale hofjes. Voorgesteld wordt om de najaarsvergadering in 2013, waarvoor we in Leerdam zijn uitgenodigd, aan duurzaamheid in hofjes te wijden. Tenslotte overhandigde de voorzitter traditiegetrouw het LHB-steentje aan mevrouw Prud'homme van Reine als dank voor de gastvrijheid.

Na sluiting van de huishoudelijke vergadering krijgt mevrouw drs. A.M.C.G. Schouten, voorzitter van de Raad van

De voorzitter overhandigt het steentje

Bestuur van Zorgbalans, het woord. Zij houdt een indrukwekkende voordracht met de titel "Zo lang mogelijk thuis in een hofje." Haar voordracht geeft de aanwezigen veel stof tot nadenken over de toekomst van het leven in hofjes. De powerpoint presentatie is op aanvraag bij het secretariaat verkrijgbaar. Tijdens de goed verzorgde lunch werd door de aanwezigen uitvoerig over het gepresen-

Spreekster Anja Schouten

teerde onderwerp van gedachten gewisseld.

Het middagprogramma bestond uit een bezoek aan de beroemde Leidse Sterrenwacht en/of aan de Hortus botanicus. Als afsluiting van de geslaagde bijeenkomst kwamen de aanwezigen weer samen voor een borrel in de Lokhorstkerk.

BOEKBESPREKING

REGENTEN EN KUISE MAAGDEN

350 jaar Eva van Hoogeveenshofje

Bij toeval kreeg de redactie het in 2007 door de Stichting Eva van Hoogeveenshof uitgegeven boekje 'Regenten en kuise maagden. 350 jaar Eva van Hoogeveenshofje', onder ogen. Het boek, uitgebracht ter gelegenheid van het 350-jarig bestaan van dit smaakmakende Leidse hofje, is tot stand gekomen uit een coproductie van drs Frits Boersma en drs Greet Dusseldorp-Kingma.

Een buitengewoon aardig boekje over een van de bekendste - en aardigste - Leidse hofjes. Het leuke van dit boekje is dat er enerzijds de nodige aandacht besteed wordt aan totstandkoming en vormgeving van zowel de bebouwing als de tuin maar dat anderzijds de mens in en rond het hof een overduidelijke plaats inneemt. Niet alleen de naamgeefster van het hof, Eva van Hoogeveen, komt goed uit de verf maar interessant is ook de betekenis van de regenten, Eva's nazaten. Niet alleen krijgt de lezer een goed beeld voorgeschoteld wat voor prominente rol de regenten in het openbare leven bekleedden maar ook de nauwgezetheid waarmee ze hun taak, als verantwoordelijken voor het wel en wee van het hof, opvatten ontbreekt hier niet. Zo lezen we dat de beide eerste regenten per roeiboot met de metselaar meevoeren naar

omliggende gemeenten om de voor de bouw benodigde bakstenen en dakpannen uit te zoeken. De lat bij de bouw lag hoog. Zo werden alle afspraken met de meester-timmerman zeer gedetailleerd op papier gezet. De vloerdelen bijvoorbeeld dienden van grenenhout te zijn en moesten alleen in de lucht zijn gedroogd en niet 'in eenige pottebackerij ofte voor de ovens van brouwerij ofte ietwes anders'.

Ook krijgt de lezer een indruk welke rollen de regenten buiten het hofje speelden bij pestepidemieën, vervolgingen van dissidenten, in de politiek en bij bijvoorbeeld de 'Oranjerevolutie'. Het hofje en haar bewoonsters merkten hier echter niets van. Tot 1939 waren de regenten in het hof nazaten van Eva. Aan deze 'erfopvolging' kwam vlak vóór de afgelopen oorlog een einde. Niet-familieleden nemen dan de rollen over.

Over de bewoonsters zelf is, zoals bij zoveel hofjes, helaas weinig bekend. Maar in dit hofje komen we toch een ongekend voorval tegen. Bij een geschil tussen de regenten onderling in 1723 koos een zestal bewoonsters duidelijk partij. Met naam en toenaam schreven zij een protestbrief tegen één van hun

regenten en traden als getuige op voor de Hoge Raad. Voor het eerst kwamen minvermogende hofjesbewoonsters tussen ruziënde prominenten te staan. Door de eeuwen heen verandert er voor de bewoonsters weinig. Het dagelijks leven is, in onze ogen, Spartaans. De hofregels waren streng (je minimaal één keer per maand wassen. Een wastafel ontbrak) en de huisjes waren, naar huidige maatstaven, klein.

In 1982/'85 vond een ingrijpende restauratie plaats. De woonomstandigheden werden aangepast aan de moderne tijd en geleidelijk aan verandert ook het toelatingsbeleid. Het criterium van de huidige regenten hierbij is: 'Past de nieuwe bewoner in het hofje?' Het boekje eindigt met de passende woorden: "Gedurende 350 jaar raakten er telkens weer mensen in de ban van de tijdloosheid die dit hofje uitstraalt". Dat geldt voor zowel bewoners als regenten. Een aantrekkelijk boekje over een aantrekkelijk hofje.

Regenten en kuise maagden
350 jaar Eva van Hoogeveenshofje
Frits Boersma en
Greet Dusseldorp-Kingma
Leiden 2007
Uitgave: Stichting Eva van Hoogeveen
ISBN 978-90-9021803-8

MOTIEVEN VOOR HOFJESSTICHTING

In het Leids Jaarboekje 2012 heeft Wouter van Dijk een interessant artikel gepubliceerd, getiteld: Samuel de Zee en de stichting van zijn hofje, een *case study* naar motieven voor hofjesstichting in de Republiek. Dat artikel kwam tot stand in het kader van het door NWO gefinancierde en door IISG uitgevoerde project Giving in the Golden Age, een onderzoek naar Liefdadigheid in de Vroegmoderne Tijd. Hieronder volgt een zeer korte samenvatting ervan. Aan dit onderwerp heeft Henk Looijesteijn ook aandacht besteed in zijn artikel, getiteld "Funding and Founding Private Charities. Leiden almshouses and their Founders 1450-1800".

De beweegredenen voor de stichting van een hofje en de doelen die de stichter daarbij had, worden in het artikel behandeld. Als *case study* is gekozen voor het Samuel de Zeehofje. Om inzicht te krijgen in de motieven van de hofjesstichting in de Republiek besteedt Van Dijk eerst aandacht aan Samuel de Zee, zijn familie en zijn testament. Ook wordt de positie binnen de Leidse elite van Samuel de Zee, een religieus man behorend tot de strenge, dogmatische en orthodoxe tak van de protestantse kerk, besproken evenals zijn vermogen, verdiend met zijn handelsactiviteiten in de lakenindustrie.

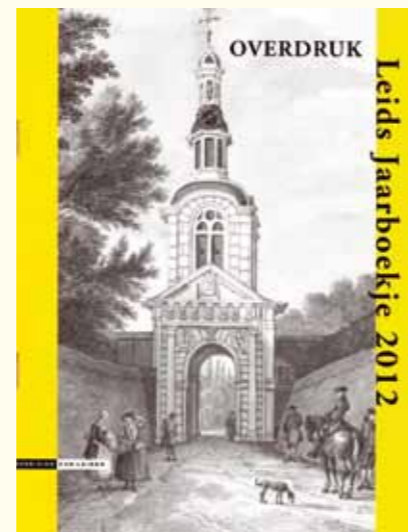
Volgens de auteur had een stichter van een hofje persoonlijke motieven

om een hofje te stichten. Vier stichtingsmotieven onderscheidt Van Dijk. In de eerste plaats speelde religie een grote rol bij de stichter van een hofje. In het geval van De Zee was dat de gereformeerde religie. Bij de stichting van zijn hofje liet hij zich leiden door religieus geïnspireerde gedachten waarmee hij zich afzette tegen het katholicisme en de in zijn ogen afgedwaalde andere richtingen binnen het protestantisme. Zonder in te gaan op alle details kan als tweede motief worden genoemd de in de middeleeuwen ontstane gedenkcultus waarmee verhoging van de status en de eer van de stichter en zijn familie gepaard ging. Als derde motief, in

zijn testament besproken, kan worden genoemd de zorg voor verwanten, met name arme familieleden. Als laatste element noemt Van Dijk het verschaffen van onderdak in het hofje aan oude weduwen en oude vrijsters, die van calvinistische huize moesten zijn, die geen familie hoefden te zijn van de stichter. Dit motief komt voort uit zijn religieus getinte gedachtewereld.

In de conclusies geeft Van Dijk aan dat drie van de vier motieven voor De Zee bepalend waren voor de stichting van zijn hofje. Alleen de statusverhoging van de stichter van een hofje zal bij De Zee nauwelijks een rol hebben gespeeld, omdat De Zee in de Nederlandse samenleving goed geïntegreerd was en goede banden onderhield met de Leidse elite.

BOEKBESPREKING

HENRICUS POPTA, STICHTER VAN HET GASTHUIS TE MARSSUM

De Friese rechtsgeleerde Henricus Popta (1635-1712) is één van de meest tot de verbeelding sprekende hofjesstichters van ons land. Er zijn immers geen andere liefdadige stichtingen tot wier bezit een heus kasteel met inboedel uit de tijd van de stichter behoort. Popta's stichting - oorspronkelijk verantwoordelijk voor een gasthuis bestemd voor oudere alleenstaande vrouwen en een studiefonds voor talentvolle jongens die naar de universiteit wilden - vierde in 1912 al het tweehonderdjarig bestaan met de uitgave van een fraai, in leer gebonden boek, geschreven door A.W. Weismann. Vorig jaar mocht het Poptagasthuis zijn derde eeuwfeest vieren, en de huidige voogden hebben deze mijlpaal ook weer gemarkeerd met de uitgave van een jubileumboek. Er is voor gekozen om het werk van een eeuw geleden niet nog eens over te doen, maar aan te laten vullen met bijdragen waarin aspecten van Popta's leven aan de orde komen, verzameld in de zeer verzorgde en fraai geïllustreerde uitgave onder redactie van Lourens Oldersma.

Het bevat onder andere een boeiend opstel van Kees Kuiken over de achterliggende beweegredenen van de stichters van hofjes, van de late Middeleeuwen tot Popta's tijd. Was het aanvankelijk de bedoeling dat de bewoners tot in de

Het Popta- of Struivingspoortje vóór de in 1915 uitgevoerde restauratie. Bron: THA Historisch Centrum Leeuwarden

Wapenbord met de familiewapens van de eerste veertig voogden (foto Peter Popken)

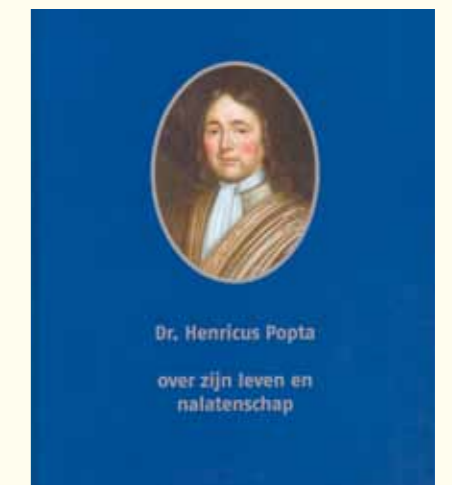
eeuwigheid voor zijn of haar zielenheil zouden bidden, tegen de tijd dat het Poptagasthuis werd gesticht, speelde de herinnering aan de nagedachtenis van de stichter en zijn geslacht een grote rol. Dat geldt ook voor Popta, die op tal van plaatsen zijn familiewapen liet aanbrengen, tot op het familiezuiver van de Eysinga's, wier kasteel met inboedel hij in 1687 overnam. En als hij het niet deed, waren het na zijn dood wel de voogden. Zo kon, volgens de bijdrage van Jan Faber, de mythe ontstaan dat Popta al bij leven een hofje onder zijn hoede had - dat was niet het geval, men verbond ten onrechte de armenkamers van een zestiende-eeuwse adellijke dame aan het bestaan van een door het gasthuisbestuur gebouwd poortje.

Wenste Popta de nagedachtenis van zijn geslacht levendig te houden, hij zal zich er tegelijkertijd bewust van zijn geweest dat lang niet iedereen het zo goed had als hij, die in een glanzende gerechtelijke loopbaan in de Friese hoofdstad een groot vermogen en aanzien vergaarde, zoals Hylkje de Jong in haar bijdrage aantoonde. Zijn woonhuis in Leeuwarden werd omringd door de veel nederiger stulpjes van minder bedeelde burens, zoals Henk Oly laat zien. Popta kwam in zijn woonbuurt ook in aanraking met minder bedeelde. Het kan hem hebben bewogen tot liefdadigheid. Otto Kuipers wijst op een ander trekje van Popta, zijn geslepen gebruik van het naastingsrecht

om zijn landbezit in Marssum uit te breiden. Het gasthuis plukte later de vruchten van deze aankooppolitiek. Bernhard van Buma Haersma gaat tenslotte in op de gasthuisvoogden die na Popta's dood de stichting bestierden. Van elke voogd worden gegevens van afkomst, loopbaan en burgerlijke staat vermeld, terwijl de inleiding een aantal markante voogden uitlicht.

Met deze bundel boeiende bijdragen over het leven en de nalatenschap van Popta is een fraaie bijdrage geleverd tot de gestaag groeiende bibliotheek van 'hofjesboeken'. Al valt er nog genoeg te zeggen over de nalatenschap van Popta: wellicht dat men in het jubileumboek van 2112 eens goed kan ingaan op de bewoonders van het gasthuis? Overigens zou het wellicht een goed idee zijn om van het niet langer verkrijgbare werk van Weismann een pdf te maken en die op de website van het gasthuis te zetten, zodat degene die meer wil weten van de geschiedenis van het Poptagasthuis dat kan downloaden en uitprinten. Hoewel een eeuw oud, is Weismann's werk nog altijd onontbeerlijk voor de hofjeshistoricus. Nu deze moderne aanvulling er is, zal er allicht ook weer belangstelling komen voor zijn werk.

Henk Looijesteijn

Lourens Oldersma (red.), Dr. Henricus Popta. Over zijn leven en nalatenschap (Marssum 2012) ISBN 978-90-9026753-1, € 19,50.

HOFJE DE ZEVEN KEURVORSTEN GERENOVEERD

In de Hofjeskranten 25 (Boek-bespreking) en 27 (Overdracht aan woningcorporatie Ymere) werd aandacht besteed aan het Amsterdamse hofje De Zeven Keurvorsten.

Nu wederom aandacht voor dit prachtige hofje. Ditmaal voor de oplevering, op 28 september 2012, van het hof na een ingrijpende renovatie, waarbij het authentieke karakter bewaard is gebleven. Het in de veertiger jaren van de 17e eeuw gebouwde hofje bestaat nu uit 12 woningen die ruimschoots voldoen aan de eisen die men vandaag de dag aan comfortabel wonen stelt. Ymere heeft hier in samenwerking met Archivolt Architecten, een knap staaltje van hun kunnen laten zien. Opmerkelijk zijn de twee fraaie historische door het Amsterdams Kroonlantaarncomité gerestaureerde lantaarnpalen, die 's avonds de tuin verlichten.

Op vrijdag 28 september 2012 vond de oplevering plaats in het Torpedo Theater te Amsterdam met de première van de video 'Een vorstelijke renovatie'. Deze video is te zien via www.youtube.com/watch?v=NXjx8MrDZso

BROCHURE RCE

De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) heeft in 2012 de brochure "Verantwoord omgaan met museale voorwerpen" uitgebracht. Die biedt richtlijnen aan bruikleennemers van museale voorwerpen uit de rijkscollectie.

In 7 fasen wordt aangegeven hoe om te gaan met de geleende voorwerpen. Het gaat over de registratie, het creëren van de juiste omgeving, het plaatsen en herplaatsen van de voorwerpen, het (niet) gebruiken ervan, het schoonmaken, de procedure bij schade en het terugsturen. De RCE beheert een deel van de rijkscollectie, die zo'n 100.000 voorwerpen omvat. Daarvan is ongeveer de helft ondergebracht bij musea en andere instellingen in Nederland en het buitenland. De andere helft wordt in een depot- en atelier ruimte van ruim 12.000 vierkante meter beheerd, geconserveerd en gerestaureerd.

Volgens de toelichting in de brochure is het beleid van de RCE erop gericht de collectie toegankelijker en zichtbaarder te maken. Een middel daarvoor is het lenen van voorwerpen, dat onder bepaalde voorwaarden kan worden toegestaan.

Voor meer informatie:
Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Amersfoort
info@cultureelerfgoed.nl
www.cultureelerfgoed.nl

BRIM 2013

Op de website van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed vinden we informatie over de nieuwe BRIM-regeling.

Op de website www.cultureelerfgoed.nl staat rechts van de grote foto het onderwerp: Direct naar... Dan kiezen "subsidie". Bij het kopje "Instandhoudingsregeling" lezen we meer over de subsidieregeling voor de instandhouding van monumenten in 2013. Ook andere informatie over dit onderwerp is daar beschikbaar.